

Jaarverslag werk

Inhoud

Voorwoord	3
Kader	4
Onze 4 kernopdrachten	4
Meerjarenplanning	5
Financiering en personeelsinzet	6
De Lus-familie	7
De centrale personen.....	7
Kenmerken van de in 2019 aangemelde personen	8
De Lus-vrijwilligers	9
De Lus-groepsleden	10
Het Lus-team	11
Samenstelling Algemene Vergadering en Raad van Bestuur	11
Overzicht van de concrete werking in 2019	13
Acties mbt de uitbouw van Lus als sociale beweging en Lus-familie met veel vrijwillige betrokkenheid.13	
Gestelde doelen en behaalde resultaten	13
Acties mbt de versterking van Lus als ondersteunende organisatie	15
Gestelde doelen en behaalde resultaten	16
Acties mbt de instroom.....	17
Gestelde doelen en behaalde resultaten	17
Acties mbt het opstarten en ondersteunen van Lus-groepen	19
Gestelde doelen en behaalde resultaten	19
Acties mbt de Link-groepen	21
Gestelde doelen en behaalde resultaten	21
Acties in het kader van projecten ten aanzien van kinderen en jongeren.....	23
Gestelde doelen en behaalde resultaten	23
Acties in het kader van onze bijdrage aan BurgersAanZet.....	25
Acties mbt sensibilisering en bewustwording rond het belang van netwerkontwikkeling	26
Gestelde doelen en behaalde resultaten	27
Acties met betrekking tot beleids- en maatschappijbeïnvloeding	29

Voorwoord

Verslag uitbrengen over hoe we als organisatie in 2019 samen met onze vele Lussers het verschil probeerden maken door mensen letterlijk samen te brengen voelt vreemd aan in tijden waarin de maatregel 'blijf in uw kot' zo luid klinkt.

Tegelijk toont deze hele coronacrisis ons net het grote belang van verbondenheid en de kracht die schuilt in initiatieven van mensen die op allerlei manieren zorg dragen voor elkaar.

Dit sterkt ons in onze missie en visie: mensen staan sterker als ze omringd zijn door een persoonlijk netwerk van familie, vrienden, burens en kennissen en elk mens heeft hier recht op.

Dit jaarverslag 2019 biedt een overzicht van de vele activiteiten die ondernomen werden door centrale personen, Lus-vrijwilligers, de vele netwerkleden en onze medewerkers: vanuit een grote evidentie maar tegelijk heel bewust deden ze wat we als organisatie zeggen dat we doen: mensen verbinden met elkaar.

Tegelijk proberen we in dit verslag, door terug te kijken en te reflecteren ook handvatten te zoeken voor de toekomst. Die vertaalden we naar onze jaarplanning voor 2020.

*In naam van Lus vzw,
Geertrui Vandelanotte
Coördinator en eindverantwoordelijke*

Kader

Lus vzw is als vrijwilligersorganisatie in de loop der jaren uitgegroeid tot een sociale beweging¹, een Lus-familie van mensen die streven naar een samenleving waar verbondenheid tussen en betrokkenheid van mensen op elkaar een evidentie is.

Als organisatie wil Lus vzw het **'lussen'** in Vlaanderen op de kaart zetten als werkwoord, als geheel van alle mogelijke acties die bijdragen aan het herstellen, versterken en uitbreiden van verbondenheid en betrokkenheid tussen mensen vanuit de Lus-filosofie.

Het kan hierbij gaan over bewustwordingsacties, workshops, themadagen en publicaties rond het belang van die verbondenheid. Maar ook en vooral over gestructureerde activiteiten zoals de Lus- en Link-groepen, waar vrijwilligers familie, vrienden, burens en kennissen bij elkaar brengen.

Met dit alles probeert Lus mensen, organisaties en het beleid te inspireren en te prikkelen rond het thema verbondenheid en betrokkenheid. Op die manier proberen we een positief kritische stem te laten horen in het hele debat rond vermaatschappelijking van de zorg.

Onze 4 kernopdrachten

Rechtstreekse acties

Het herstellen, versterken en uitbreiden van persoonlijke netwerken van mensen, in het bijzonder van wie zich in een kwetsbare situatie bevindt. Dit gebeurt via netwerk- en krachtgerichte strategieën zoals Lus- en Link-groepen en het opzetten van vernieuwende projecten.

De uitbouw van een vrijwilligersorganisatie, een Lus-familie of sociale beweging en een ondersteunend team om haar opdracht te kunnen realiseren.

Sensibilisering, bewustwording

Het opzetten van workshops, infomomenten, communicatiecampagnes in functie van sensibilisering rond verbondenheid en het belang van persoonlijke netwerken. En dit zowel naar individuen, het maatschappelijk middenveld, als de brede zorg- en welzijnssector.

Beleids- en maatschappij-beïnvloeding

¹ Het begrip sociale beweging definiëren wij als "alle collectieve acties die worden ondernomen door al dan niet formeel georganiseerde mensen, met als doel een bepaald aspect van maatschappelijke verandering in een samenleving te bevorderen of tegen te houden. Een beweging is voor ons een netwerk van mensen en groepen mensen die sympathie hebben voor een bepaald ideaal en van daaruit acties ondernemen. In zo'n beweging zijn diverse mensen actief die achter het ideaal staan, gemotiveerde burgers, vrijwilligers, betaalde krachten, enz.

Meerjarenplanning

De voorbije jaren is er, mede door de tijdelijkheid van project- en andere subsidies, nog weinig tijd vrijgemaakt om na te denken over een meerjarenplanning. Onze 'poolster' was wel al vlug helder, maar tijdelijke projecten en afspraken die gemaakt werden binnen samenwerkingsovereenkomsten bepaalden de voorbije jaren voor een groot deel de concrete jaarplanning.

In 2019 is een eerste aanzet gemaakt om het anders te doen. De reden om dit te doen is simpel: onze ambitie om Lus te laten groeien in omvang, in de diepte en in de breedte.

Groeien in omvang ... omdat Lus in de toekomst meer mensen wil bereiken.

In onze samenleving is er nood aan meer verbondenheid tussen mensen. Een persoonlijk netwerk is voor ieder van ons een basisbehoefte en biedt, zeker op moeilijke momenten, een buffer om op terug te vallen. Steeds meer mensen missen die verbondenheid en geven aan zich eenzaam te voelen. "We zouden om eenzaamheid uit te roeien de samenleving moeten veranderen. We moeten de verbondenheid weer terugbrengen" stelt antropoloog Peter Ungar² en dat is net wat Lus probeert te doen en op grotere schaal wil doen.

Groeien in de diepte ... omdat kwaliteit belangrijk is.

Lus wil de kwaliteit van haar werking verder optimaliseren. Hiervoor is het nodig voldoende tijd te maken voor onze centrale personen en Lus-groepleden, onze vrijwilligers en believers, onze doorverwijzers. Tijd om te leren, te analyseren, inzichten op te bouwen, te veranderen waar nodig.

Groeien in de breedte ... omdat methoden en werkwijzen een middel zijn en geen doel op zich.

Lus-groepen hebben hun meerwaarde bewezen, bij Link-groepen zijn we dit aan het onderzoeken, maar we geloven dat er nog methoden en werkwijzen bestaan of te ontwikkelen zijn die vanuit onze visie bijdragen aan onze missie. Dit verkennen, leren van good practices in binnen- en buitenland en expertise uitbouwen zien we als één van onze kernopdrachten voor de toekomst. We zijn ervan overtuigd dat niet iedereen een Lus- of Link-groep nodig heeft, maar iedereen heeft wel baat bij een stevig netwerk.

Om dit groeiplan te kunnen waarmaken werd in 2019 begonnen met de uitwerking van een meerjarenplanning die tegen eind 2020 moet leiden tot een groeiplan voor de komende 5 jaar.

² Uit : Grandmothers, gathering and the evolution of human diets, www.nemokennislink.be, 2008

Financiering en personeelsinzet

Om onze missie te realiseren kan Lus vzw terugvallen op 4 financieringsbronnen:

- Lus krijgt sinds 2012 een jaarlijks goed te keuren subsidie ad nominatum vanuit het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Deze financiering stelt ons in staat onze basiswerking uit te bouwen. De overheid heeft hierbij de voorbije jaren een steeds grotere klemtoon gelegd op rechtstreekse interventies naar mensen met een welzijnsnood toe en dit werd vertaald in volgende voorwaarden:
 - Er wordt verwacht dat er jaarlijks 120 nieuwe processen worden opgestart en dat de bestaande processen verder worden opgevolgd;
 - Er dient voldoende bekendmaking te gebeuren zodat die jaarlijkse instroom gegarandeerd kon worden;
 - Er is nood aan het vormen van een groep vrijwilligers om de processen te ondersteunen.
- Daarnaast voert Lus een tijdelijke opdracht uit voor het Vlaams Fonds voor Personen met een Handicap (VAPH) als mentororganisatie van de D.O.P., de diensten ondersteuningsplan (hiervoor verwijzen we graag naar het apart jaarverslag, op te vragen via info@lusvzw.be).
- Sinds midden 2019 is Lus vzw ook penhouder van een samenwerkingsverband BurgersAanZet, samen met 4 andere organisaties (ATK, EKC, DOMO en Magenta)
- Tenslotte is er een bundeling van inkomsten vanuit kleine projecten, schenkingen (o.a. via de Warmste Week) en eigen inkomsten vanuit workshops, vormingen en de verkoop van publicaties.

Met deze inkomsten kan Lus vzw 7 mensen (6 F.E.) tewerkstellen die allemaal een kernopdracht hebben maar vaak op meerdere opdrachten ingezet worden volgens volgende verdeelsleutel:

- 56% personeelsinzet in functie van de basisopdracht gefinancierd vanuit Welzijn (komt neer op iets meer dan 3 F.E.)
- 38% personeelsinzet in functie van de mentoropdracht
- 4% voor de opdracht binnen BurgersAanZet
- 2% voor projecten als vertrouwenspersonen en VONK, en het geven van vorming en workshops.

Voor de eerste en de laatste opdracht kunnen we gelukkig rekenen op de inzet van vele vrijwilligers om onze opdrachten te realiseren.

De Lus-familie

Lus bestaat uit een steeds groter wordende groep ‘Lussers’ die bewust tijd vrijmaken om verbinding te leggen. Dit gebeurt op veel manieren:

- 243 personen maakten vorig jaar als centrale persoon deel uit van de Lus-familie
- Er zijn 128 vrijwilligers die als kennismaker³ of compagnon de route⁴ aan de slag gaan, of binnen de organisatie bepaalde taken opnemen.
- Daarnaast zijn er ook de 753 mensen die als lid van een Lus- of Link-proces betrokken zijn en voor verbinding zorgen in het leven van een familielid, vriend, buur of kennis.
- En tenslotte is er een sterk visie-gedreven Lus-team. Vanuit de praktijk in de diverse Lus-processen pikken zij zaken op, analyseren en evalueren ze deze en sturen bij waar nodig. Tegelijk zijn zij er als back-up voor de vrijwilligers die in de vele Lus-processen aan de slag gaan.

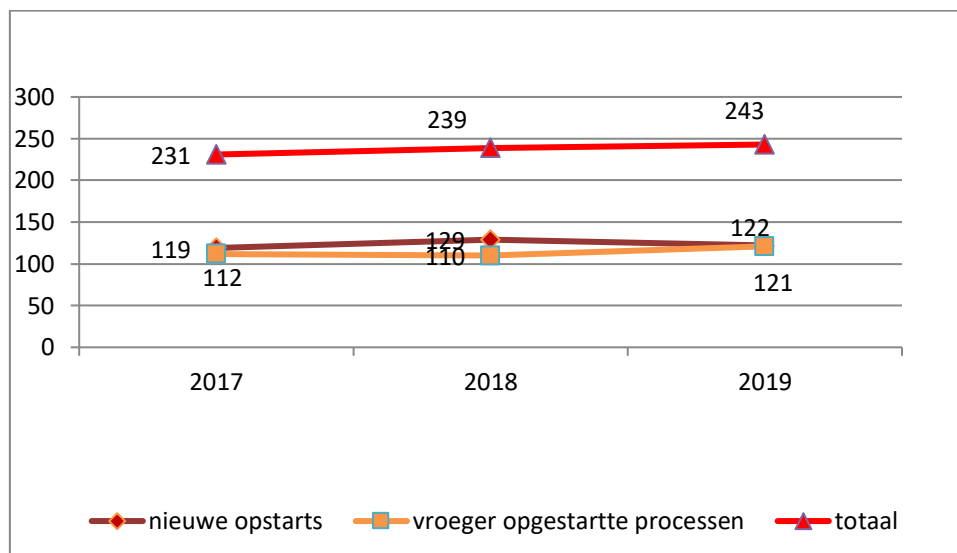
De centrale personen

In 2019 stonden 243 personen centraal in onze Lus-familie. 243 kinderen, jongeren en volwassenen die verandering wensen in hun leven en daarbij een grote wens hebben tot het herstellen, versterken en uitbreiden van hun persoonlijk netwerk.

122 van hen namen hiervoor in 2019 voor het eerst contact op met Lus.

De groep mensen die langer dan een jaar beroep doet op Lus bestond in 2019 uit 121 mensen. 74% van hen kenden hun opstart de laatste vier jaren, 18% zijn processen die al een looptijd hebben van 5 jaar of langer en 8% van de processen lopen al meer dan 10 jaar.

Wanneer we deze cijfers vergelijken met de voorbije jaren, zien we gelijkaardige cijfers, met jaarlijks een zeer lichte stijging.

De teller van het totaal aantal mensen dat de voorbije 5 jaar voor korte of lange tijd beroep deed op Lus stond eind 2019 op 567.

Kenmerken van de in 2019 aangemelde personen

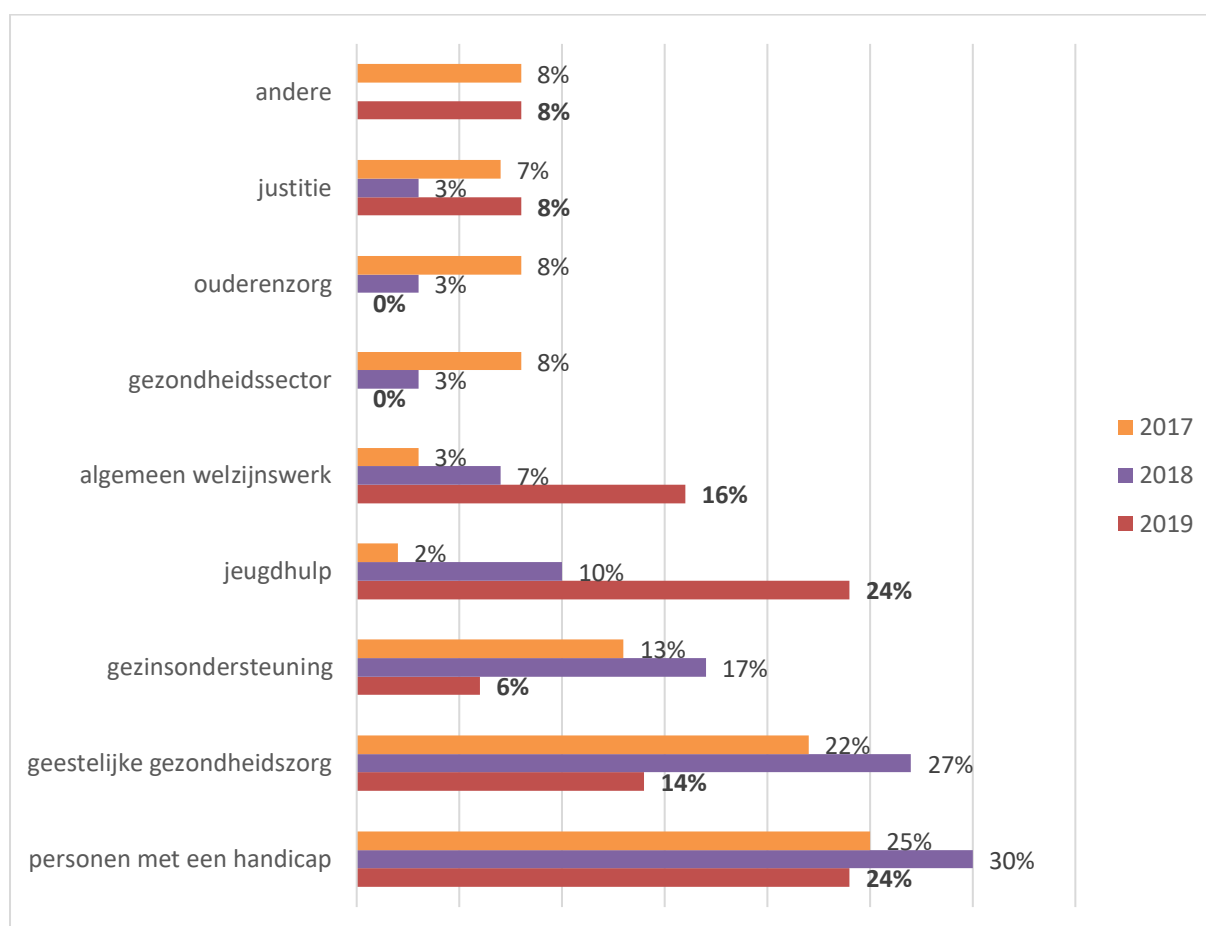
Ongeveer evenveel mannen als vrouwen namen in 2019 contact op met Lus, gelijklopend met de voorbije jaren.

Met betrekking tot de leeftijdsspreiding merken we wel enkele verschuivingen. Zo zien we een significante stijging van het aantal minderjaren: 21% van de nieuw aangemelde personen was jonger dan 23 jaar en 6% van hen waren ouders met zeer jonge kinderen, die vaak in functie van hun kinderen contact opnemen met Lus. Toch blijft onze grootste doelgroep (73%) volwassenen.

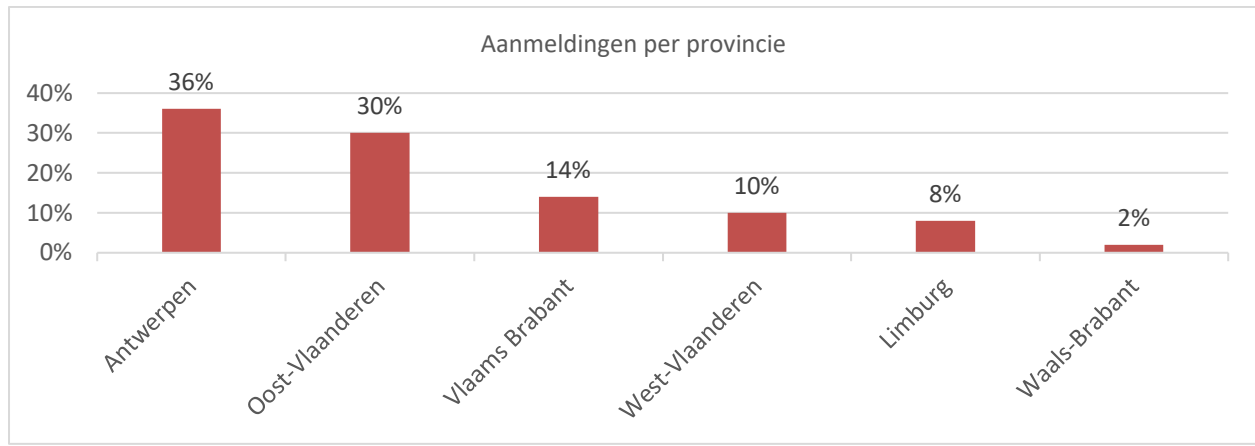
2 jaar geleden was de verhouding minderjaren-meerderjaren nog 10%-90%.

De verjonging van onze doelgroep sluit aan bij de stijging van het aantal aanmeldingen vanuit de jeugdhulp, die in 2017 slechts 2% bedroeg en vorig werkjaar groeide tot 16%.

Een tweede vaststelling die uit onderstaande grafiek naar boven komt is de impact van de stopzetting van het project rond kwetsbare ouderen in samenwerking met Kom Op Tegen Kanker, waardoor de aanmeldingen uit de gezondheidssector en de ouderenzorg volledig stilvielen.

Net als de voorbije jaren komen de meeste aanmeldingen uit de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen en merken we daar een status quo wat betreft de aantallen. Ook in de andere provincies zijn de cijfers van het aantal aanmeldingen nagenoeg gelijk gebleven.

De Lus-vrijwilligers

Lus gelooft in de capaciteiten die in onze samenleving aanwezig zijn, vandaar onze bewuste keuze om vrijwilligers een belangrijke plaats te geven in onze werking. Op momenten dat iemand het gevoel heeft er alleen voor te staan maakt het een enorm verschil te ervaren dat er mensen zijn in onze samenleving die hier verandering in willen brengen. Door wat tijd, aandacht en betrokkenheid te geven, zijn Lus-vrijwilligers het levende bewijs dat ieder mens de moeite waard is.

In 2019 begonnen 28 mensen een nieuw engagement als Lus-vrijwilliger, wat de teller van **het aantal actieve vrijwilligers eind december op 128** bracht. In vergelijking met 2018 merkten we dat er in 2019 slechts een beperkt aantal mensen hun Lus-engagement –al dan niet tijdelijk– stopten. 6 mensen stelden hun engagement on hold omwille van privéredenen (moeilijke combinatie met werk & gezin, of omwille van ziekte, verhuis, echtscheiding, veranderende werksituatie, ...).

Binnen Lus nemen vrijwilligers verschillende engagementen op.

De meest gekende zijn enerzijds de kennismakers en anderzijds de compagnons de route.

Kennismakers zijn Lus-vrijwilligers die nieuwsgierig zijn in de meest positieve betekenis van het woord: het zijn mensen met een oprechte interesse in de ander en van daaruit korte engagementen opnemen binnen Lus. Wanneer er een vraag komt van iemand uit hun buurt die interesse heeft in een Lus-proces gaan ze één of twee keer op bezoek. Niet om te helpen of direct oplossingen aan te bieden, noch als vrijblijvende babbel, maar om vanuit een open houding te luisteren naar wat de persoon vraagt en wenst en te vertellen over wat Lus doet. De jongste kennismaker is een twintiger, de oudste is met pensioen. Sommigen van hen werken in de sociale sector, anderen zijn leerkracht, maar er zijn ook kennismakers die overdag actief zijn in de bedrijfswereld, enz. Eind 2019 stond de teller van het **aantal kennismakers op 26**.

Compagnons de route zijn Lus-vrijwilligers die kiezen voor een engagement in één groep op langere termijn. In ruil voor een engagement van twee à drie uur per maand bouwt een compagnon een band op met de centrale persoon en de andere aanwezigen in de groep. Hun opdracht is vooral het faciliteren van het groepsproces, hoewel de concrete invulling van de rol van een compagnon de route verschilt van groep tot groep. Compagnons zijn mensen die zich goed voelen in een groep en genieten

van het groepsgebeuren. Ze zijn sterk in luisteren en mensen samenbrengen, zonder de rol van deskundige te willen opnemen noch deze van gangmaker.

In de relatie tussen de compagnon en de centrale persoon en zijn of haar groep staat wederkerigheid op de voorgrond: zowel de compagnon als de centrale persoon krijgen de kans om voor elkaar te kiezen. Die gelijkwaardigheid is voor ons belangrijk. Het biedt de kans aan de vrijwilliger zich als mens te tonen, zich te engageren en een band op te bouwen. Dit zorgt voor unieke verbindingen. Een Lus-vrijwilliger vertrekt van de goesting om betrokken te raken op dat ene levensverhaal en stelt zich open om mee op weg te gaan met de centrale persoon en de gevormde Lus-groep. Eind 2019 telde Lus **72 compagnons de route**.

Naast kennismakers en compagnons telde Lus vorig jaar ook **20 organisatievrijwilligers**, dit zijn mensen die Lus ondersteunen op beleidsmatig vlak (in de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering b.v.) maar evengoed op vlak van ICT, administratie enz.

Nieuw sinds 2019 is de rol van **ambassadeur, een rol die door 3 mensen opgenomen werd in 2019**: mensen die vanuit eigen ervaring getuigen over de zinvolheid van een Lus-groep voor zichzelf, hun familielid of vriend, of vertellen over de meerwaarde om als vrijwilliger aan de slag te gaan.

Tot slot is er ook een groep mensen die een engagement als vrijwilliger willen opnemen maar nog niet gekoppeld werden aan een specifieke groep of opdracht. **Deze 17 kandidaat vrijwilligers** zijn mensen die binnenkort één of meerdere engagementen binnen Lus zullen gaan opnemen.

De aandachtige lezer zal merken dat de som van bovenstaande engagementen hoger ligt dan het aantal actieve vrijwilligers.

Dit komt omdat mensen binnen Lus niet in één hokje te vangen zijn: Renata en Christel nemen als centrale persoon ook een ambassadeursrol op, Christine is als mama Lus-groepslid in de groep van haar zoon maar is ook als vrijwilliger actief als compagnon in de groep van Kris. Vrijwilliger Anneleen is dan weer compagnon en ambassadeur, sommige kennismakers zijn ook compagnons, enz.

Dit typeert Lus, we gaan er namelijk van uit dat ieder van ons op een bepaald moment nood heeft om centraal te staan in het uitbouwen van een stevig netwerk, dat ieder van ons ook partner, kind, broer of zus, vriend is én dat ieder van ons tegelijk krachten, sterktes, talenten heeft die hij graag inzet o.a. als ambassadeur, lus-vrijwilliger, medewerker, ...

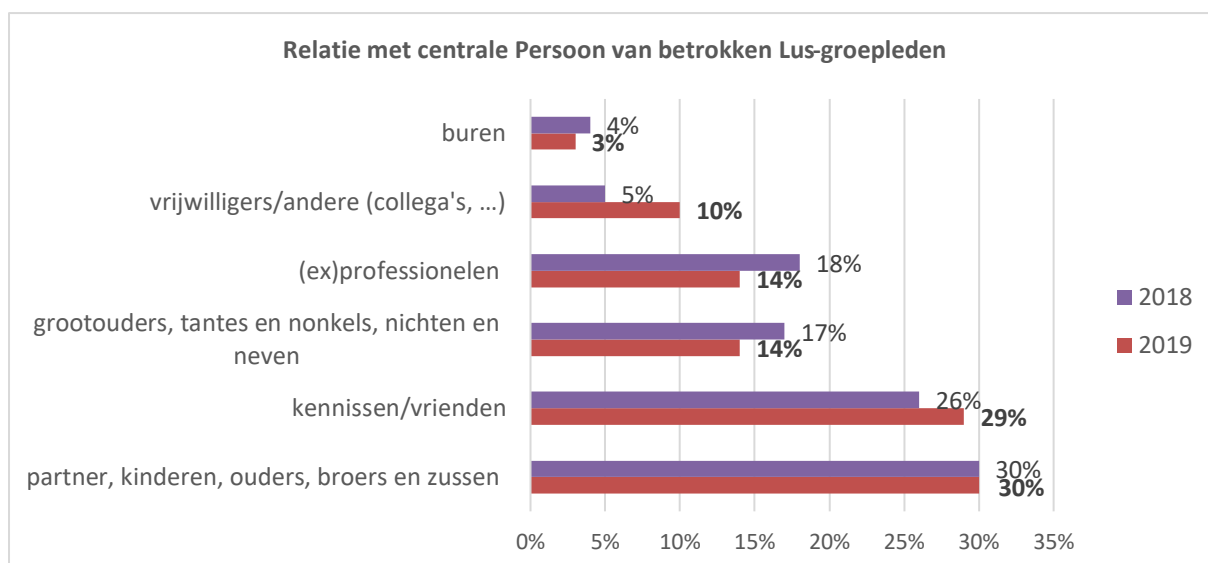
De Lus-groepsleden

In totaal waren er in 2019 liefst **753 mensen** actief en bewust betrokken in een Lus-proces van iemand die zij kennen. Onderstaand overzicht toont de diversiteit van deze groep mensen.

In vergelijking met 2018 zien we geen spectaculaire verschuivingen, wel valt op dat het aantal mensen dat vanuit het bredere netwerk en dus niet vanuit de familie of vriendenkring (als vrijwilliger, collega, ...) betrokken is verdubbeld is van 5% naar 10%. Dit bevestigt ons aanvoelen dat we steeds meer en steeds verder moeten gaan zoeken om mensen te vinden die zich willen engageren. En dit heeft niets te maken met het feit dat dichte familie en/of vrienden niet willen, doch eerder met de vaststelling dat het dichte netwerk vaak zeer broos en niet beschikbaar is.

Het aantal mensen die vanuit de 2de familiekring (grootouders, tantes en nonkels, ...) betrokken is, is licht gedaald, wat aansluit bij de voorgaande vaststelling.

Tenslotte is er ook een lichte daling merkbaar van het aantal mensen die vanuit een professioneel engagement betrokken zijn in Lus-groepen (van 18% naar 14%).

Het nieuw CRM-systeem (zie infra) waar we in 2019 mee van start gingen, geeft ons de kans om deze zeer grote én waardevolle groep van Lussers beter in kaart te brengen. Een goede GDPR-registratie van de contactgegevens van deze mensen biedt namelijk een goed vertrekpunt om deze mensen via nieuwsbrieven, gerichte mailing, ed op de hoogte te houden van wat er binnen Lus gebeurt.

Maar het gaat verder dan louter registratie. Lus wil het sociale kapitaal dat in deze groep aanwezig is aanwakkeren en mensen tegelijk bewuster deel laten uitmaken van de Lus-familie als 'uitdragers' van een gedeelde visie en missie. Om die reden zijn we in 2019 begonnen met het organiseren van een Lus-dag, maar daarover later meer.

Het Lus-team

In 2019 vonden Eline Schmidt en Stefanie Verboven een andere professionele uitdaging, maar beiden blijven als ambassadeurs en vrijwillige compagnon de route verbonden met Lus.

In het najaar van 2019 kwamen Emilie Van Daele en Stijn Parmentier hen vervangen, wat ervoor zorgde dat het Lus-team terug uit 7 personen bestond, naast Elke Van Oyen, Elly Van Acoleyen, Erik Herrebosch, Geertrui Vandelanotte en Skrolan Hugens.

Samenstelling Algemene Vergadering en Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur wordt voorgezeten door Veerle Soyez. Ward Dumoulin en Jo Frederix vervolledigen de ploeg en Geertrui Vandelanotte sluit aan vanuit het dagelijks bestuur.

In de Algemene vergadering die eind 2018 verruimd werd tot een groep van 9 enthousiaste vrijwilligers zetelen naast de leden van de RvB Bieke Dobbelaere, Karen Vandersickel, Chris Verstraete, Eleke Langeraert, Hilde Broekaert en Marc Heughebaert.

Aandachtspunten voor de toekomst

Terugkijkend op onze steeds groter wordende Lus-familie deden we enkele vaststellingen die we zeker willen meenemen naar de toekomst:

In de eerste plaats stellen we vast dat **pro-actieve bekendmaking** naar specifieke doelgroepen **effect heeft** (net als het stopzetten ervan). Zo hebben we in 2019 actief ingezet op de promotie van het recht op een vertrouwenspersoon voor jongeren in de jeugdzorg bv en waren we aanwezig op een aantal infomomenten naar de sector, wat merkbaar was in het aantal aanmeldingen uit de jeugdzorg.

Het omgekeerde effect is merkbaar bij de ouderen: zolang het project met Kom Op Tegen Kanker liep, werd sterk ingezet op het sensibiliseren van bv de sociale diensten van een aantal oncologische afdelingen in ziekenhuizen, diensten thuiszorg en thuisverpleging.

Tegelijk leert het ons dat **herhaalde bekendmaking noodzakelijk is om een blijvende instroom** van een bepaalde doelgroep te garanderen.

Wanneer we de cijfers over de jaren heen bekijken merken we tevens een **wisselende instroom**. Dit is op zich een positieve vaststelling, want het toont aan dat ons aanbod aansluiting vindt bij een zeer brede groep mensen en doelgroepen. Tegelijk wijst het ons op het feit dat het misschien tijd wordt om duidelijkere keuzes te maken en van daaruit ook meer proactief acties te gaan opzetten zowel wat betreft bekendmaking en sensibilisering als wat betreft de zoektocht naar partners en de uitbouw van samenwerkingsverbanden die onze instroom kunnen verduurzamen.

De omgevingsanalyse waar we ondertussen in het kader van onze meerjarenplanning mee bezig zijn zal ons hiervoor hopelijk een aantal handvatten aanreiken.

Tot slot blijkt uit bovenstaande cijfers dat we met ons bestaand subsidiekader en organisatiemodel stilaan de limiet bereikt hebben van het aantal processen dat we kwalitatief kunnen opstarten en ondersteunen. Een zoektocht naar enerzijds nieuwe financieringskanalen en anderzijds een ander organisatiemodel is dan ook een boeiende uitdaging voor de toekomst.

Het werven van vrijwilligers, het op zoek gaan naar hoe Lussers andere engagementen kunnen en willen opnemen blijft een uitdaging voor onze organisatie. Lus-vrijwilligers zijn tegelijk de sterkte en de zwakte van Lus: zonder hen bestaat Lus niet. Een voldoende grote instroom is onontbeerlijk om nieuwe aanmeldingen te kunnen opstarten. Tegelijk blijft het een uitdaging de bestaande vrijwilligers goed te omringen en soigneren zodat ze ook lid blijven van onze Lus-familie.

Tegelijk gaan we in 2020 op zoek moeten naar wegen om te komen tot groei. Ons team van 7 Lus-medewerkers werkte het voorbije jaar ontzettend hard en waren letterlijk in alle hoeken van Vlaanderen actief, tot zelfs hier en daar de taalgrens over ... Om meer flexibel en efficiënt te kunnen inspelen op vragen zonder dat er wachtlijsten ontstaan wanneer mensen zich aanmelden bij Lus willen we in 2020 een project opstarten vertrekkend van een andere organisatiemodel binnen Lus, o.a. via een nieuw systeem van opstarters.

Ook in 2020 willen we blijven inzetten op friend-raising: mensen mobiliseren en sensibiliseren rond het belang van persoonlijke netwerken en hen zo als believers, supporters, ambassadeurs deel laten uitmaken van onze Lus-familie. Maar we gaan ook actief moeten inzetten op fundraising, willen we al onze missie kunnen blijven realiseren.

Overzicht van de concrete werking in 2019

In wat volgt geven we graag een overzicht van onze activiteiten in 2019. We doen dit door een vergelijking te maken tussen de door ons vooropgestelde streefdoelen in het begin van het werkjaar en de acties die we in het voorbije werkjaar hebben gerealiseerd.

Acties mbt de uitbouw van Lus als sociale beweging en Lus-familie met veel vrijwillige betrokkenheid.

Gestelde doelen en behaalde resultaten

GESTELDE DOELEN	BEHAALDE RESULTATEN
<p>In 2019 willen we in 80% van de Lus-groepen een vrijwillige compagnon de route.</p>	<p>Om dit doel te bereiken diende ook in 2019 sterk te worden ingezet op het werven van nieuwe vrijwilligers. En met succes: zoals hierboven al vermeld, konden we in 2019 maar liefst 28 nieuwe vrijwilligers verwelkomen.</p> <p>Bij monitoring van de gegevens rond onze actieve Lus-groepen stelden we in het voorjaar vast dat vooral stad Antwerpen en omgeving een knelpunt bleef hebben. We merkten dat onze 'via-via'-methode waar we op zoek gaan naar vrijwilligers via de centrale personen en/of netwerk van andere Lussers in die regio uitgeput geraakte.</p> <p>Daarom zetten we een wervingscampagne op in het najaar. Hiervoor werden folders en posters ontwikkeld, die verspreid werden in bibliotheken en culturele centra in groot Antwerpen.</p> <p>Er werd op 6 december 2019 een persactie georganiseerd in de Permeke Bibliotheek in Antwerpen. Er was persaandacht van Kerk en Leven en de Gazet van Deurne.</p> <p>Dit alles zorgde ervoor dat we er in slaagden om voor 75% van onze actieve Lus-groepen kunnen rekenen op een vrijwillige compagnon de route, wat betekent dat we ons streefdoel bijna haalden.</p>
<p>De in 2018 opgestarte acties om de bestaande vrijwilligerspoule</p>	<p>In 2019 maakten we werk van de verdere digitalisering van het vrijwilligersbestand door de input in het CRM-bestand Teamleader. Dit systeem maakt het mogelijk om onze vrijwilligerspoule en de stand van</p>

<p>beter in kaart te brengen wordt in 2019 verder op punt gezet.</p>	<p>zaken van Lus-processen die gekoppeld zijn aan een compagnon de route te monitoren.</p> <p>We steken 3-maandelijks wel wat tijd in het up to date houden van het Teamleaderbestand. Zijn kandidaat-vrijwilligers nog steeds kandidaat? Zijn er vrijwilligers die we lang niet hoorden enz.?</p>
<p>De bestaande vrijwilligers hebben recht op vorming, ondersteuning, informatie vanuit Lus.</p> <p>Maar ook voor soigneren en bedanken moet tijd gemaakt worden.</p>	<p>In het voorjaar van 2019 gingen de workshops 'evalueren' door. Via de co-creatie methode stelden we met de deelnemers van de workshops in Gent en Antwerpen een steekkaarten-map op die in 2020 aan alle Lussers ter beschikking wordt gesteld.</p> <p>Door het vertrek van 1 van de 2 vrijwilligerscoördinatoren in de zomer van 2019 werden geen workshops georganiseerd in het najaar van 2019. We hopen dit in 2020 op te vangen met een aantal nieuwe initiatieven m.b.t. vorming en intervisie.</p> <p>We werkten hard aan een betere informatiedoorstroming en het betrekken van vrijwilligers bij de algemene werking van Lus. Zo kwam er een nieuwe website (www.lusvzw.be) en werkten we een communicatiestrategie uit. Onze vrijwilligers kregen 2 nieuwsbrieven, specifiek voor hen in hun mailbox. Ook onze facebookpagina was dit jaar een plaats voor inspiratie.</p> <p>Een aantal vrijwilligers werkten enthousiast mee aan de Lus-dag in oktober op inhoudelijk en praktisch niveau en werden op die manier ook gemotiveerd, geïnspireerd en gesoigneerd voor hun engagement.</p> <p>Tot slot waren we in 2019 in staat om al onze vrijwilligers te verwennen met een 'cadeauzakje' met nieuwe folders van Lus, 5 mooie Lus-kaartjes om zelf te verzenden, een Lus-fluohesje en -notitieboekje. Dit cadeauzakje kon alleen maar tot stand komen dankzij de steun van een Lus-groep die via een actie van de Warmste Week deze zakjes financierde.</p>
<p>In 2019 willen we de Lus-vrijwilligers en bij uitbreiding alle Lussers meer kansen bieden om hun talenten en sterktes ruimer in te zetten en zo bouwen aan een hechte Lus-familie.</p>	<p>Lussers werden in 2019 betrokken bij het tot stand komen van de website, layout van de wervingsfolder, het maken van filmpjes voor op de website, foto's trekken op de Lus-dag en tijdens de wervingscampagne .</p> <p>Lus-medewerkers hebben steeds meer de reflex om Lussers uit te nodigen om hun talenten op allerlei manieren in te zetten. Zo zijn alle Lussers uitgenodigd om mee na te denken over het meerjarenplan, het delen van het Lus-verhaal op social media enzovoort.</p>

Naast de reeds bestaande nieuwsbrief voor vrijwilligers werd in 2019 ook een algemene nieuwsbrief gelanceerd die 2x per jaar verschijnt en gestuurd wordt naar de hele Lus-familie, aangevuld met geïnteresseerde hulpverleners en doorverwijzers, supporters en sympathisanten (wat een mailing betekent naar 1281 mensen).

Tot slot werd de klassieke vrijwilligersdag in 2019 opengesteld voor de hele Lus-familie, wat een zalig verbindende dag opleverde met meer dan 100 aanwezigen.

Acties mbt de versterking van Lus als ondersteunende organisatie

Wil Lus als organisatie verder groeien in omvang, in de diepte en breedte dan is er een goede teamwerking en organisatiestructuur nodig.

De betaalde krachten hebben een ondersteunende, faciliterende, wervende en vormende rol en zij zijn de back-up voor de vrijwilligers die als kennismakers of compagnons de route aan de slag zijn.

Iedereen uit het LUS-team volgt meerdere LUS-groepen op, en is contactpersoon voor meerdere vrijwilligers. Op die manier blijft er een constante en continue uitwisseling van ervaringen en expertise.

Zoals reeds aangehaald hebben een aantal van de betaalde krachten ook een opdracht binnen de mentororganisatie of het surplus-gedeelte waar het accent ligt op externe projecten en/of vorming aan professionelen.

Gestelde doelen en behaalde resultaten

GESTELDE DOELEN	BEHAALDE RESULTATEN
<p>In 2019 wil Lus inzetten op communicatie door o.a. de lanceren van een nieuwe website, het op punt stellen van een nieuwe huisstijl die ook merkbaar is in nieuwe flyers en folders, het verzenden van nieuwsbrieven, enz.</p>	<p>We begonnen deze opdracht met het opzetten van een communicatiestrategie, ondersteund door Sofie Lambrecht die nadien ook meehielp om de wervingscampagne in Antwerpen vorm en inhoud te geven. Vrijwilliger Loes Verheyen bleek dan weer over een groot design- en tekentalent te beschikken wat ons hield om nieuwe flyers en affiches te maken met een frisse nieuwe look. Andreas Legiest ontwierp de website en Pieter Velkeneers en Jochen Plas stonden ons met veel geduld bij op vlak van ICT, de omschakeling naar office 365, enz.</p>
<p>Met betrekking tot de teamwerking streeft Lus naar een nieuw arbeidsreglement en de verdere uitbouw van Lus als zelf-organiserend team met een aantal duidelijke eindverantwoordelijkheden.</p>	<p>Ook dit werd gerealiseerd. Het arbeidsreglement zorgde voor een duidelijk kader waarbinnen medewerkers een zo groot mogelijke autonomie hebben om hun opdrachten te realiseren.</p> <p>Formele en informele overlegmomenten werden uitgewerkt; door over te stappen naar office 365 werden de mogelijkheden van online uitwisseling verruimd; functioneringsgesprekken werden inhoudelijk op punt gezet en gaan nu 2x/jaar door.</p> <p>Tot slot boden twee Lus-2-daagsen kansen tot het nog meer afstemmen op onze opdracht en op elkaar.</p>

Acties mbt de instroom

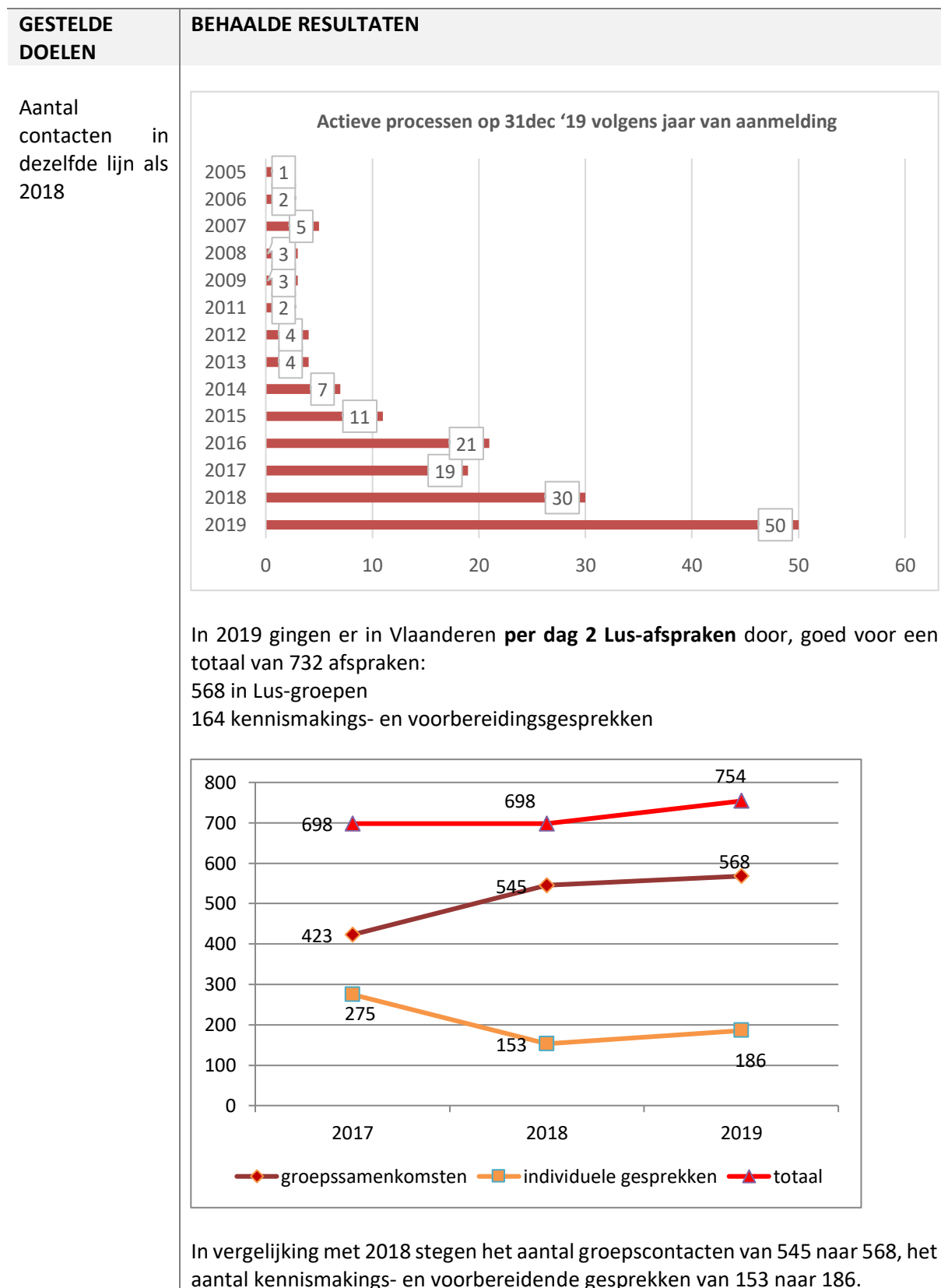
Gestelde doelen en behaalde resultaten

GESTELDE DOELEN	BEHAALDE RESULTATEN
<p>120 nieuwe aanmeldingen</p>	<p>Eind 2019 stond de teller van het aantal nieuwe aanmeldingen op 122.</p> <p>Sinds maart 2019 registreren we alle inkomende vragen die gerelateerd zijn aan een mogelijke opstart. In de periode maart-december 2019 kreeg Lus 166 vragen via telefoon of mail. Dit leidde tot 131 telefonische of online aanmeldingen, waarbij er bij 122 effectief ook een kennismakingsgesprek gebeurde.</p> <p>65% (79) van de 122 mensen waar een kennismakingsgesprek gebeurde zijn nadien opgestart.</p> <p>35% (43) hadden op 31 december de stap naar een opstart nog niet gezet. Dit betekent niet dat er uit deze groep geen mensen meer gaan opstarten, in tegendeel: de geschiedenis leert ons dat mensen vaak pas na maanden effectief de stap zetten, omdat er eerst nog andere stappen nodig zijn of omdat ze wachten op een concrete aanleiding of een hogere sense of urgency. 2 van de 43 mensen gaven na het kennismakingsgesprek aan voldoende op weg gezet te zijn om zelf initiatief te nemen. Van ongeveer de helft van deze groep hebben we voldoende informatie om te kunnen concluderen dat zij niet gaan starten, omwille van andere verwachtingen of omwille van een voor hen te hoge drempel om met meerdere mensen rond de tafel te gaan zitten. Een paar mensen die via justitieel welzijnswerk waren aangemeld terwijl ze nog in detentie waren, konden we na vrijlating niet meer traceren.</p>
<p>60% van de eerste verkennende gesprekken gebeuren door vrijwillige kennismakers.</p>	<p>In 2019 namen vrijwillige kennismakers 47% van de kennismakingsgesprekken voor hun rekening.</p> <p>14% door een kennismaker-in opleiding, vergezeld van een Lus-medewerker.</p> <p>39% door een Lus-medewerker.</p> <p>Dit betekent dat 61% van de kennismakingsgesprekken gebeurden in aanwezigheid van of door een vrijwillige kennismaker.</p>
<p>Uitbouw van een transparante kwaliteitsbewaking (intervisie-systeem, opleiding, opvolging).</p>	<p>In 2019 maakten we werk van een betere opvolging enerzijds en een goede ondersteuning van de kennismakers anderzijds.</p> <p>In functie van een betere opvolging van de doorlooptijd, reden van aanmelding, reden van afhaken, ... werd een nieuw Excel-bestand gemaakt dat strikt wordt bijgehouden door de verantwoordelijke instroom. daarnaast worden, sinds de invoering van Teamleader als CRM-systeem, alle contact en aanmeldingsgegevens op 1 plek bijgehouden.</p>

	<p>Met betrekking tot de inhoudelijke ondersteuning van de kennismakers bleef het systeem dat de voorbije jaren geïnstalleerd werd aangehouden. Dit houdt in dat de verantwoordelijke van de kennismakers voor en na elk gesprek met de vrijwilliger contact opneemt om het gesprek voor te bereiden en nadien te evalueren. In het kader van de uitbouw van een ruimer ondersteuningsaanbod naar onze kennismakers werd in 2019 een enquête afgenomen die door 40% van hen werd ingevuld. Op basis daarvan werd een interviewsysteem uitgewerkt dat sinds begin 2020 van kracht is en waarbij de inhoud bepaald wordt door de noden, vragen en interesses van de vrijwilligers.</p>
<p>Grotere diversiteit in aanmeldingen en proactieve bekendmakingsacties naar onder andere minderjarigen.</p>	<p>Het thema rond de spreiding in leeftijd, regio en doelgroep werd reeds aangehaald.</p>
<p>Komen tot een poule van vrijwillige ambassadeurs die vanuit eigen ervaringen als centrale personen, Lus-groepsleden of vrijwilligers, kunnen vertellen waar Lus voor staat.</p>	<p>Ook ons laatste streefdoel, de vorming van een poule van ambassadeurs kreeg in 2019 vorm. Lussers reageerden enthousiast op het feit dat ze als ambassadeur aan de slag konden binnen de Lus-werking. 3 centrale personen gingen al mee op pad in 2019 tijdens vormingen. 1 centrale persoon maakte een filmpje voor Lus en meer en meer Lussers delen berichten van op de facebookpagina.</p> <p>Tijdens de Lus-dag getuigden een centrale persoon en een vrijwilliger over hun Lus-groep, tijdens de wervingscampagne in Antwerpen sloten Lussers aan tot een mooi groepje ambassadeurs die het Lus-verhaal verspreiden! Rekening houdend met het feit dat het hier om mensen gaat in kwetsbare situaties vergde dit een grote voorbereiding én vraagt het geven van een info-moment in aanwezigheid van een ambassadeur extra zorg en aandacht van de Lus-medewerker, waarbij ook goede afspraken gemaakt moeten worden rond wat er verteld wordt en wat niet. Dit leidde tot de opmaak van een eerste versie van een draaiboek waar je als Lus-medewerker aan moet denken als je een Lusser mee op pad neemt. Deze mensen veranderen immers van rol van centrale persoon of Lus-groepslid naar Lus-vrijwilliger en daar hoort o.a. ook een vrijwilligersovereenkomst bij. Op de boekhouding wordt zo sinds vorig jaar zowel een jaarlijkse gift ingeboekt van een centrale persoon die zo tevreden is van de ondersteuning vanuit Lus én tegelijk wordt er bij de uitgaven af en toe een vrijwilligersvergoeding uitbetaald vanuit Lus aan diezelfde persoon om haar onkosten te vergoeden van de prestaties die zij voor ons leverde ...</p>

Acties mbt het opstarten en ondersteunen van Lus-groepen

Gestelde doelen en behaalde resultaten

<p>In 80% van de Lus-groepen is er na 6 maanden een vrijwillige compagnon de route actief.</p>	<p>Eind 2019 waren er in 75% van de actieve Lus-groepen compagnons de route aanwezig.</p>
<p>Eind 2019 heeft Lus een data registratie- en databeheer systeem dat ons in staat stelt gegevens van centrale personen, groepsleden en vrijwilligers vlot aan elkaar te linken, analyses uit te voeren en op te volgen hoe de processen lopen.</p>	<p>Met betrekking tot de invoer van een CRM-systeem werden meerdere systemen vergeleken en uitgetoet. Een op maat gemaakt systeem was financieel niet haalbaar en zorgde nadien voor een te grote afhankelijkheid van de programmeurs. Na een grondige analyse van wat we binnen Lus nodig hadden, begeleid door 2 Lus-vrijwilligers met veel expertise in deze sector, kwamen we tot een goeie match met Teamleader. Het vergde enige creativiteit om de vertaalslag te maken naar een systeem dat eigenlijk gemaakt is voor bedrijven met klanten, deals, timesheets en milestones maar al vlug vonden we er onze weg in en werden we steeds grotere fans van het systeem.</p> <p>In functie van dit jaarverslag werden de eerste statistieken en analyses via het nieuwe systeem uitgevoerd en deze stemmen ons hoopvol voor de toekomst. In 2020 moeten we nog een tandje bijsteken in het verzamelen en inputten van ontbrekende data en we zullen pas binnen enkele jaren vergelijkingen en analyses kunnen doen op basis van uniform ingegeven gegevens, maar de basis is alvast stevig en de medewerkers en vrijwilligers raken steeds meer overtuigd van de meerwaarde, wat de kans op succes van het systeem op lange termijn doet stijgen.</p>
<p>Tot slot stelden we ons zelf als doel om het evaluatie-systeem en de effectmeting van en voor Lus-groepen dat in 2018 ontwikkeld werd, in 2019 toe te passen bij alle nieuw op te starten processen.</p>	<p>2019 is het eerste implementatiejaar van de poster inbedding. Deze poster is de uitwerking van effectmeting na 2 jaar bij Lus-groepen. De voorbije jaren stelde we ons de vraag hoe we te weten gaan komen of datgene wat we doen, bijdraagt aan ons doel, zijnde een betere inbedding van mensen in een netwerk van familie, vrienden, kennissen. Sinds 2019 gaan we bij elke nieuwe opstart het gesprek aan rond dit thema aan de hand van een vastgelegde methodiek. Hierbij overlopen we een poster die 10 vragen behandelt rond het thema netwerk. Mensen krijgen elke keer een stelling die ze bespreken en nadien geven ze dat thema in het bijzijn van een Lus-begeleider een score tussen 0 en 10. Het is de bedoeling dat centrale personen waarbij deze poster is afgenomen aan het begin van het proces, na 2 jaar uitgenodigd worden om de oefening opnieuw te doen. Op deze manier hebben we een vergelijkingspunt.</p> <p>We stellen vast dat de doelen die we onszelf hebben gesteld ook worden bereikt. Enerzijds is de informatie uit de poster inbedding een nulmeting in opstartende groepen en anderzijds draagt gesprek over inbedding bij tot een bewustwording bij de centrale persoon waarom hij of zij wenst te werken aan een persoonlijk netwerk.</p>

In de loop van het jaar zijn de posters inbedding ook meer afgenomen bij reeds lopende processen om het thema 'sterktes' en 'gemis' in het netwerk van een centrale persoon bespreekbaar te maken.

Evalueren is even stilstaan en terugkijken om dan terug vooruit te kunnen gaan. In 2019 kwam het thema evalueren op de agenda in de langlopende processen. Door bewust te evalueren bieden we Lus-groepen de kans om stil te staan bij wat ze samen al hebben gerealiseerd en creëren we een moment om successen te vieren. Daarnaast biedt een evaluatie de groepen de kans om na te denken hoe ze in toekomst verder willen samenkomen.

Daarnaast was evalueren ook een vormings- en intervisiethema met, door en voor de vrijwilligers. Zo organiseerden we een workshopreeks en aan de hand van de input die daar gegeven is, werkten we een inspiratiebundel uit die zowel digitaal als op papier ter beschikking wordt gesteld in 2020.

Acties mbt de Link-groepen

Gestelde doelen en behaalde resultaten

GESTELDE DOELEN	BEHAALDE RESULTATEN
<p>In 2019 willen we de Link-groepen evalueren en op basis daarvan beslissingen nemen over het al dan niet verder zetten van deze variant van groepsprocessen</p>	<p>Hoewel we er in 2019 voor kozen geen nieuwe groepen op te zetten en de focus te leggen op evaluatie, bleven er toch drie groepen (zeer) actief, wat op zich natuurlijk ook een zeer krachtig signaal is m.b.t. de meerwaarde ervan.</p> <p>Een Link-groep wordt, in tegenstelling tot een Lus-groep, niet rond één persoon opgebouwd maar bestaat uit een aantal mensen, meestal uit eenzelfde buurt, met eenzelfde nood of wens naar meer contact en uitwisseling. In een Link-groep krijgen mensen de kans in een veilige omgeving op hun tempo (terug) te ervaren wat het is om samen te praten, dingen te doen en in verbinding te komen met anderen. Op die manier probeert een Link-groep een springplank te zijn naar eigen wensen en dromen, naar activiteiten en het aanwezig zijn in de samenleving.</p> <p>De bestaande Link-groepen ontstonden vooral omdat voor de deelnemers de zoektocht naar meer verbondenheid binnen het eigen netwerk een te hoge drempel opwierp. Zij voelden zich veiliger bij het ontdekken van nieuwe contacten. Ondertussen zijn de bestaande linkgroepen goed samenhangende 'vriendengroepjes' geworden, van mensen die elkaar ook tussen de bijeenkomsten door durven contacteren. Voor hen zijn deze groepen zeker een schot in de roos.</p> <p>In 2019 waren drie Link-groepen actief: Link-groep Dilbeek, de langst lopende Link-groep, komt ondertussen bijna 4 jaar samen. In zijn huidige samenstelling komen 8 leden en 1 vrijwilliger maandelijks samen. Wat ze doen, wordt samen vooraf afgesproken.</p>

Meestal plannen ze een uitstap, waarbij ze rekening houden met ieders' fysieke of financiële draagkracht. In 2019 werd 13 keer afgesproken, waaronder één evaluatiebijeenkomst met een Lus-medewerker.

Ook de gezinnen die aangemeld werden in het eerste projectjaar van Vonk (2017), bleken meer interesse te hebben in het concept van een Linkgroep dan in dit van een Lus-groep. Deze laatste bleken een te grote drempel voor veel mama's: een Lus-groep kwam 'te dicht', of voelde niet veilig genoeg. Daarnaast gaven de meeste deelnemers ook aan vooral nood te hebben aan het leren kennen van nieuwe mensen. De **Vonklink-groep**, ontstaan in 2017, groeide uit tot twee groepen: één waarin de voertaal Nederlands is, en één waarin vooral Frans gesproken worden. De deelnemers kunnen aan beide groepen deelnemen. Daarnaast wordt er ook voor de twee groepen samen regelmatig een 'feestmoment' ingepland. De deelnemers uit het oorspronkelijke Vonkproject, werden aangevuld met andere mensen uit verschillende hoeken. Alle deelnemers delen een migratie-achtergrond. In 2019 kwamen de Vonklink-groepen 31 keer samen. 11 keer in het Frans, 15 keer in het Nederlands en tijdens 5 'feestmomenten' of uitstapjes. Veelal wordt er door gepraat over onderwerpen die de deelnemers aanbelangen, al dan niet in combinatie met het oefenen van de Nederlandse taal.

Ook in Brussel werd een Link-groep gevormd, maar deze is ondertussen gestopt. De enige overblijvende deelnemer sluit aan bij de Link-groep van Dilbeek. In 2019 kwam deze groep 9 keer samen in het voorjaar, telkens voor een uitstap in Brussel die cultureel werd gekleurd: een bezoek aan een museum, een voorstelling of optreden.

Het Link-onderzoek

Ondertussen is een masterstudent psychologie aan de VUB volop bezig aan het afwerken van haar masterproef over Link in Lus. Zij werd gevraagd om deze werking grondig te analyseren en te evalueren aan de hand van een literatuurstudie en een aantal interviews die eind 2018 en begin 2019 werden afgenomen door Lus-vrijwilligers bij deelnemers aan Link-groepen. Het gaat hierbij vooral om de vraag wat de meerwaarde én de uniciteit van Link kan zijn voor de deelnemers en voor de werking van Lus.

Op basis van het resultaat van dit onderzoek wil Lus bekijken of Link al dan niet een onderdeel kan worden van een meer reguliere Lus-werking. Omwille van het feit dat de studente een tijdlang een project in het buitenland opnam, werd haar masterproef met een jaar uitgesteld en verwachten wij de resultaten in de loop van 2020.

Acties in het kader van projecten ten aanzien van kinderen en jongeren

In 2019 liepen 2 kleine projecten die zich specifiek richtten op de doelgroep van kinderen en jongeren. Het betrof enerzijds het project “Vonk als passe-partout”. Dit project, dat kinderarmoede wil tegengaan, werd uitgeschreven en gecoördineerd door de gemeente Dilbeek samen met een aantal partnerorganisaties (Kind&Gezin, CAW, CKG en Riso Vlaams-Brabant).

En anderzijds het project “Vertrouwenspersonen in de jeugdzorg” waarin Lus zich sinds 2017 engageert om voor jongeren met een wens naar een vertrouwenspersoon mee op zoek gaat naar iemand die deze rol op zich wil nemen vanuit een vrijwillige engagement. We proberen die persoon vanuit Lus zo goed mogelijk te ondersteunen door hem of haar in te bedden in een ruimer netwerk enerzijds en anderzijds door hen voldoende kans te geven tot intervisie, uitwisseling en ondersteuning.

Gestelde doelen en behaalde resultaten

GESTELDE DOELEN	BEHAALDE RESULTATEN
<p>In het kader van het Vonkproject engageerde Lus zich om vanuit haar basisfinanciering maximum 10 Lus-groepen te reserveren voor kwetsbare gezinnen met jonge kinderen (0-3 jaar) die door de partners werden aangemeld.</p>	<p>Door de volledige wissel van de medewerkers die rechtstreeks met dit project aan de slag gingen (zowel bij de gemeente Dilbeek als bij Riso Vlaams-Brabant) en rekening houdend met de inwerktijd die hiervoor nodig was, werd in 2019 opnieuw ingezet op bekendmaking van de werking en filosofie van Lus bij de nieuwe medewerkers en het uitwisselen over hoe zij Lus bij de Vonkgezinnen kunnen aanbrengen.</p> <p>De geplande bekendmakings- en bewustwordingscampagnes werden, als gevolg van de personeelwissel bij de initiatiefnemers, niet doorgezet, maar een Lus-vrijwilliger werd wel geëngageerd om Lus binnen te brengen op de spel- en ontmoetingsmomenten.</p> <p>Niettemin werd vanuit de partnerorganisaties in 2019 slechts één gezin bij Lus aangemeld. Hier werd een kennismakingsgesprek gepland en ondertussen zijn we daar volop aan het opstarten. Doordat het gezin na de aanmelding verhuisde naar Ternat vielen ze uit het Vonkproject, maar dit heeft geen implicaties voor het verdere verloop van het proces gezien dit vanuit de basiswerking van Lus gebeurt.</p> <p>We verwijzen hier wel nog eens naar de hierboven geschetste Vonklinkgroep die zeer succesvol is. De groep ontstond binnen dit project maar valt ondertussen de basiswerking van Lus valt, omdat een groot aantal mensen aansloten die niet binnen de criteria van het Vonkproject vielen qua problematiek, leeftijd van de kinderen en woonplaats.</p>
<p>In het kader van extra projectfinanciering zal Lus bijdragen aan de expertise-ontwikkeling van netwerkgericht en netwerkversterkend</p>	<p>Binnen het Vonkproject verzorgde Lus een opleiding van vier dagdelen over netwerkgericht werken (Start2Network) voor de medewerkers van de partnerorganisaties. Er schreven zich 15 deelnemers in, vanuit verschillende organisaties.</p> <p>Lus verzorgde de inhoud en het verloop van de opleiding, en reikte het cursusmateriaal aan. De groep was niet altijd voltallig aanwezig, en regelmatig waren er wissels bij de deelnemers. Twee deelnemers haakten</p>

<p>werken bij de partnerorganisaties</p>	<p>af omdat bleek dat de opleiding een andere inhoud had dan ze hadden verwacht, en netwerkgericht werken niet echt aansloot bij hun opdracht. Een vaste kern van een tiental deelnemers bleef echter trouw op post. Na de opleiding werd een online evaluatieformulier verstuurd. De zes respondenten waren over het algemeen tevreden tot zeer tevreden over de opleiding. Ze misten nog de concrete praktijkvertaling naar de eigen werking, wat uiteraard een oefening is die ze intern zullen moeten opnemen. De verandering van 'mindset' blijft een aandachtspunt bij netwerkgericht werken: het loslaten van doel- en resultaatgericht kijken naar netwerken, meer kansen creëren en 'laten gebeuren'.</p>
<p>Verdere continuering van het project?</p>	<p>Met betrekking tot het Vonkproject werd op 1 november 2019 de samenwerking stopgezet voor het einde van het project. De redenen hiervoor zijn divers, maar komen er vooral op neer dat de gezinnen in stressvolle situaties staan en eerst hun basisbehoeften in orde willen krijgen voor ze de (mentale) ruimte hebben om op hun netwerk in te zetten. Uiteraard blijven aanmeldingen vanuit de partnerorganisaties mogelijk, maar hiervoor kan Lus teruggvallen op haar eigen basiswerking.</p>
<p>Het project vertrouwenspersonen in de jeugdzorg werd in 2019 verdergezet. Er werden afspraken gemaakt met betrekking tot het opstarten van maximum 20 trajecten.</p>	<p>In 2019 stelden we vast dat we meer aanmeldingen kregen dan in de vorige jaren en dat we, zeker naar het einde van het jaar toe, ook meer vragen kregen van hulpverleners om hen te ondersteunen rond het thema vertrouwenspersonen en de werkelijke invoering van het thema steunfiguren en vertrouwenspersonen in hun werking.</p> <p>2 jaar geleden toen we aan het project begonnen ervaarden we heel wat meer weerstand tot het betrekken van het netwerk. Dat stemt hoopvol.</p> <p>Concreet werden er in 2019 12 kinderen en jongeren aangemeld. Bij iedereen werden kennismakingsgesprekken gestart en bij een aantal van hen werd een traject opgestart op zoek naar een vertrouwenspersoon. We scoorden bescheiden successen bij een aantal van de kinderen die we zagen.</p> <p>We merkten in deze processen dat hulpverleners nog regelmatig in de rol van gatekeeper stappen en het kostte best wat moeite om hen te overtuigen van goede intenties van steunfiguren en mogelijke vertrouwenspersonen. Meer dan bij andere aanmeldingen vielen deze processen stil doordat een hulpverlener over de zinvolheid van een vertrouwenspersoon beslist in de plaats van het kind of de jongere zelf, of dat er andere prioriteiten zijn.</p> <p>We ervaarden dat het niet evident is om kinderen en jongeren in de jeugdhulp rechtstreeks te contacteren wanneer zij een vraag stelden naar een vertrouwenspersoon.</p>
<p>Daarnaast stelden we ons een aantal doelen met betrekking tot de vorming en</p>	<p>In 2019 werd het projectonderdeel rond de ondersteuning en begeleiding van vertrouwenspersonen verder uitgewerkt.</p> <p>Jammer genoeg stelden we vast dat de acties die gericht waren op rechtstreeks contact met vertrouwenspersonen maar zeer beperkt een</p>

ondersteuning van vertrouwenspersonen	<p>succes te benoemen waren. Er is nog steeds geen manier om vertrouwenspersonen rechtstreeks te benaderen en dat maakt het erg moeilijk om hun vragen en ondersteuningsnood te detecteren en er een passend antwoord op te formuleren.</p> <p>Als we vertrouwenspersonen vinden, zijn het wel één voor één dankbare vrijwilligers die zich sterk inzetten voor kinderen en jongeren.</p> <p><i>'En als je dan zo iemand vindt uit dat netwerk van dat kind, dan gebeurt het hé, er komt een revolutie op gang in het kind'</i>¹.</p> <p>Dit citaat van professor Geert Jan Stams geeft treffend weer wat we in 2019 nog meer als de vorige jaren als overtuiging voelden; de kansen en de kracht die uit kunnen gaan van een steunfiguur die zich officieel engageert als vertrouwenspersoon is enorm.</p>
Verdere continuering van het project?	<p>Met betrekking tot het project Vertrouwenspersonen in de jeugdzorg blijven we, ondanks de drempels en barrières die we tegenkomen zeer sterk geloven in het recht voor kinderen op medestanders, op bijstand, zowel in de hulpverlening als daarbuiten. Vandaar de beslissing om hier ook in 2020 verder op in te zetten vanuit Lus. Voor meer informatie over het project verwijzen we graag naar het aparte jaarverslag dat hier rond werd opgemaakt en kan bekomen worden door een mail te sturen naar info@lusvzw.be.</p>

Acties in het kader van onze bijdrage aan BurgersAanZet

De start van BurgersAanZet situeert zich in 2017 toen op vraag van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verkennende gesprekken opgestart werden om te komen tot een partnernetwerk dat inzet op kracht- en netwerkgericht werken. Vanuit de overheid werden hiervoor 5 organisaties aangeschreven: ATK, DOMO, EKC, Lus en Magenta, die mee in het verhaal stapten. Lus vzw werd penhouder voor de opdracht 'Verbreden van krachtgericht en netwerkversterkend werken in de lokale context'. In de loop van 2018 gingen de partners hiermee aan de slag en werkten ze aan een eerste jaarplan.

BurgersAanZet groeide op die manier uit tot een informatie-, inspiratie- en innovatienetwerk:

- voor burgers en het maatschappelijk middenveld van verenigingen en burgerinitiatieven
- voor lokale overheden
- voor het beroepsveld (mensen en organisaties werkzaam in de maatschappelijke dienstverlening).

Het samenwerkingsverband wil deze drie doelgroepen informeren en inspireren over kracht- en netwerkgerichte initiatieven en samen met hen innovatieve proeftuinen (helpen) opzetten. Het streefdoel in dit alles is om kracht- en netwerkgerichte initiatieven zichtbaar te maken en te ondersteunen.

Als samenwerkingspartner stelt Lus vzw in eerste instantie haar inhoudelijke expertise ter beschikking en levert zij een bijdrage aan de inhoudelijke uitwerking en uitvoering van de vooropgestelde acties. Als penhouder neemt Lus daarnaast een belangrijke operationele rol op en zijn we verantwoordelijk voor de administratie, boekhouding, rapportering naar de overheid, het voorbereidende werk wat betreft overleg, teksten, powerpoints, aansturen van de partners,...

In 2019 droeg Lus bij aan de bekendmaking van BurgersAanZet via de opmaak van een website. Lus nam ook een trekkersrol op bij de bekendmakingsacties naar de lokale overheden: mailing naar steden en gemeenten, de opmaak van een inspirerende presentatie, bezoeken aan steden en gemeenten en het formuleren van concrete voorstellen die BurgersAanZet zou kunnen helpen realiseren in de bezochte steden en gemeenten. Verder ontwikkelde en implementeerde Lus als penhouder ook een nieuw organisatiemodel waarbij via co-creatie tussen de 5 initiatiefnemende partners en op basis van input vanuit diverse kanalen, de gemeenschappelijke visie en missie verder werd verfijnd. Dit met als doel te komen tot een meerjarenplanning en een organisatiestructuur binnen het samenwerkingsverband.³

Naast de rechtstreekse acties met betrekking tot het herstellen, versterken en uitbreiden van persoonlijke netwerken van mensen, de diverse projecten en de verdere uitbouw van Lus heeft de organisatie nog 2 kernopdrachten, zijnde:

- Sensibilisering, bewustwording via het opzetten van workshops, infomomenten, communicatiecampagnes i.f.v. sensibilisering rond verbondenheid en het belang van persoonlijke netwerken. En dit zowel naar individuen, het maatschappelijk middenveld, als de brede zorg- en welzijnssector.
- Beleids- en maatschappij-beïnvloeding

In wat volgt overlopen we kort de acties met betrekking tot deze laatste 2 kernopdrachten.

Acties mbt sensibilisering en bewustwording rond het belang van netwerkontwikkeling

Zoals reeds aangegeven in vorige jaarverslagen en jaarplanningen heeft Lus het aantal vormingen en projecten naar professionelen in de brede welzijnssector afgebouwd.

Lus blijft inzetten op sensibilisering rond het belang van persoonlijke netwerken, laat dat duidelijk zijn. We willen hier zelfs breder gaan dan tot nog toe: we willen dit verhaal blijven brengen naar hulpverleners in de brede welzijnssector, maar eveneens naar gewone burgers. Via concrete verhalen en getuigenissen, een positief kritische kijk op vermaatschappelijking van de zorg willen we als Lus het belang van het hebben van een persoonlijk netwerk voor ieder van ons uitdragen.

Wat we niet langer opnemen is een soort mentorrol ten aanzien van organisaties in de zorgsector om samen met hen te zoeken naar hoe zij, in hun concrete werking de vertaalslag kunnen maken en meer netwerk- en krachtgericht aan de slag kunnen gaan. We hebben in het verleden ervaren dat het ondersteunen van zo'n paradigma-omslag veel meer vraagt dan enkele workshops of kortdurende projecten. Als ondersteunende organisatie heb je hiervoor ook een ander mandaat nodig dan deze van een inspirerende maar uiteindelijk vrijblijvende vormingsorganisatie. Tot slot zijn we er, door onze ervaringen als mentororganisatie voor de diensten ondersteuningsplan (D.O.P.) ook van overtuigd dat zo'n omslag pas resultaat kan hebben wanneer de overheid hiervoor ook een duidelijk inhoudelijk kader én extra middelen voorziet.

³ Voor meer informatie verwijzen we graag naar het jaarverslag dat op te vragen is via info@baz.be

Gestelde doelen en behaalde resultaten

GESTELDE DOELEN	BEHAALDE RESULTATEN
<p>Afwerken van de reeds aangegane engagementen.</p>	<p>De eerste maanden van 2019 liepen nog een aantal engagementen naar onder andere de mobiele teams binnen GGZ. Deze werkten we uiteraard af. Daarnaast gingen we in overleg met het steunpunt Mens en Samenleving vzw om de inhoud van onze Start2Network opleiding als open aanbod onder hun vlag aan te blijven bieden. Op die manier wilden we zorgen voor een mooie overdracht tot het moment dat SAM voldoende eigen expertise zou hebben opgebouwd om dit van ons over te nemen.</p> <p>In totaal gingen in 2019 nog 4 vormingen Start2Network door, naast een aantal korte workshops en presentaties voor o.a. de studenten van de AP Hogeschool Antwerpen, vzw Elegast uit Antwerpen, de beroepsvereniging van sociaal werkers in ziekenhuizen, het IROJ Limburg.</p>
<p>Het ontwikkelen van een workshop rond het belang van netwerken voor burgers en deze aanbieden aan minstens 7 groepen van burgers uit verschillende sectoren en van verschillende leeftijden.</p>	<p>In 2019 werd deze workshop uitgewerkt en uitgetest.</p> <p>Voor jongeren in de jeugdhulp werkten we in samenwerking met onze partners van BurgersAanZet een aanbod uit naar de Kleine Wooneenheden (werf 3). We gaven deze vorming in 5 verschillende groepen. Jongeren in deze wooneenheden reageren verschillend op het aanbod van de workshop, maar gingen wel elke op hun manier aan de slag met het thema gedurende de workshop. Enkelen meldden zich nadien ook aan voor een Lus-proces of EKC-proces.</p> <p>De workshop werd ook aangeboden aan een groep vrijwilligers van Samana vzw.</p> <p>Tenslotte hebben we ook uitgetest of de workshop werkte voor een ruim publiek. Hiervoor gingen we een samenwerking aan met Logo Antwerpen. In de week van de veerkracht organiseerden we een workshop van 3 uur in Bar Brul in Borgerhout. We voorzagen kinderopvang en een lekker drankje. Deze formule bleek aan te slaan. 12 deelnemers meldden zich. Ze bestonden uit gewone mensen die graag bewust wilden stilstaan bij hun netwerk, wat al sterk was en wat nog beter kon. Jonge vrouwen getuigden over eenzaamheid nu ze moeder gingen worden, oudere mensen vertelden over hun eenzaamheid na faillissement, anderen konden waarderen wat ze hadden en zagen nieuwe kansen om meer en sterker buurschap te tonen.</p>
<p>Het herwerken van onze bestaande workshops en presentatie door te vertrekken van de verhalen van mensen en deze te doen met onze centrale personen.</p>	<p>In alle vormingen, workshops en presentaties van het voorbije werkjaar zijn we gaan zoeken naar hoe we de stem van de centrale personen, compagnon de routes, Lus-groepsleden zo authentiek mogelijk kunnen laten horen. We probeerden verschillende manieren uit, gaande van het meenemen van een centrale persoon tot het tonen van beeldmateriaal, het brengen van een korte verhalende voorstelling, enz.</p>

We bereikten hiermee meerdere doelen:

Centrale personen krijgen de kans te groeien in hun engagement voor Lus. Vaak willen ze 'iets terug doen' voor de stappen die zij dankzij andere Lussers hebben kunnen zetten. Sommigen van hen zijn op zoek naar een zinvolle bezigheid en kiezen voor Lus om een groeikans te nemen en applaus te krijgen voor gezette stappen.

Wanneer we ons verhaal brengen reageren deelnemers/toehoorders vaak met een zeker ongeloof over de bereidheid van andere mensen om 'zomaar' tijd vrij te maken voor iemand anders. Onze ambassadeurs getuigen met hun aanwezigheid op verschillende manieren van deze onvoorwaardelijkheid: door er te zijn, door te vertellen over wat het voor hen betekent...

Tijdens de workshops draagt de Lus-medewerker zeer goed zorg voor de centrale persoon die zijn of haar verhaal brengt. We hebben ervaren dat hen sterk te omringen in hun kwetsbaarheid, maar tegelijk hun kwetsbaarheid ook te tonen werkt. Het zorgt er namelijk voor dat deelnemers en mensen in de zaal ook hun kwetsbaarheid tonen. Er komen op die manier mooie dingen op gang bij mensen. Zo getuige het applaus dat we krijgen na een getuigenis, omdat mensen geraakt worden door de mens die voor hen staat.

De voorbereiding van deze workshops en de voorbereiding van onze Lussers is een tijdsintensief proces, maar het wordt door zowel de deelnemers aan een workshop als door Lus-medewerkers als door de ervaringsdeskundige zelf als een meerwaarde geëvalueerd.

'Door er over te mogen praten zie ik terug contacten': de workshop bewustwording is opgebouwd uit verschillende oefeningen waar stilstaan, beleven en uitwisselen van ervaringen rond zichzelf en persoonlijk natuurlijk netwerk centraal staat. Doordat mensen de kans krijgen vanuit zichzelf te mogen vertrekken start er een bewustwordingsproces.

'Eenzaamheid is een taboe': In onze Lus-processen, maar ook in deze workshops zien we veel kwetsbaarheid inzake verbondenheid. We voelen een sterke wens om erbij te horen én zich verbonden te voelen met anderen die betrokken zijn op je leven. Onze workshops geven ruimte aan het verhaal van mensen.

We zijn ons sterk bewust dat we zaken in gang zetten en willen hier zorgzaam mee omspringen. In 2020 willen we nog meer aandacht hebben voor nazorg na een workshop want het thema waar we mee aan de slag gaan is niet vrijblijvend en raakt mensen. Hier moet voldoende aandacht voor zijn, zowel voor als na de workshop.

Acties met betrekking tot beleids- en maatschappijbeïnvloeding

In 2019 werd bij het herwerken van onze statuten een nieuwe kernopdracht toegevoegd, een opdracht met betrekking tot beleids- en maatschappijbeïnvloeding.

In het verleden gebeurde dit uiteraard ook al. Meer zelfs, in alles wat Lus tot nog toe als opdracht opgenomen heeft, is het streefdoel steeds de burgers geweest, en bij uitbreiding de samenleving.

Het vormen van Lus- en Link-groepen rond kwetsbare burgers, de mobilisatie van zoveel netwerkleden, het engagement van Lus-vrijwilligers zijn het tastbaar bewijs dat wij als organisatie een invloed uitoefenen in de samenleving.

Door in onze statuten deze opdracht ook expliciet uit te schrijven, neemt Lus het engagement op zich om als organisatie haar stem meer te laten horen, in het debat over de vermaatschappelijking van de zorg, de vereenzaming en het werken met vrijwilligers.

Eén van de pistes waar eind 2019 de eerste stappen rond gezet werden, was het uitwerken van een workshop rond vrijwillig engagement en het op een krachtgerichte manier aan de slag gaan met vrijwilligers. Vertrekbasis was een analyse van hoe wij de voorbije jaren in Lus naar vrijwilligers en vrijwillig engagement keken. Dit werd aangevuld met theoretische concepten en hedendaagse denkkaders rond vrijwilligerswerk. De ontwikkelde workshop werd al een eerste keer uitgetest in Hasselt. Het doelpubliek waren een aantal verantwoordelijken van vrijwilligerswerkingen binnen organisaties en voorzieningen (jeugdzorg en VAPH) die op zoek waren naar inspiratie en nieuwe inzichten rond het uitbouwen van meer vrijwillige betrokkenheid in hun eigen organisatie. In 2020 gaan we hier zeker mee verder.

Daarnaast startte Lus in het najaar van 2019 met 4 werkgroepen rond thema's die Lus nauw aan het hart liggen maar ook sterk aansluiten bij hedendaagse maatschappelijke tendensen:

- “Kleurrijke netwerken” gaat op zoek naar de diversiteit in hoe mensen en families verbondenheid invullen, om van daaruit nog beter te kunnen aansluiten bij wensen naar meer verbondenheid bij mensen met andere etnisch-culturele achtergrond bv.
- “Ouder en verbonden” gaat aan de slag met het thema van de vergrijzing en de impact daarvan op netwerken van mensen.
- In de werkgroep rond “Burgers Bewegen” gaan we op zoek naar hoe vrijwillig engagement in de 21ste eeuw ingevuld wordt.
- En tot slot buigen we ons over hoe we vanuit ontmoeting, ervaringen en praktijk tot theoretische kaders kunnen komen en zo een tegenwicht kunnen bieden aan het evidence-based practice discours waarbij de druk op efficiëntie, meetbaarheid, enz. steeds maar opgedreven wordt.

Deze werkgroepen bestaan uit diverse Lussers, aangevuld met een aantal mensen met expertise rond bovenvermelde thema's.

Doel is inspiratie te vinden om de expertise van Lus nog verder te verhogen, verfijnen en uit te dragen en net dat is wat de organisatie met deze laatste kernopdracht op termijn hoopt te bereiken.